

4. Семенов А. О. Развитие технического регулирования в Украине / А. О. Семенов, Г. М. Кожушко, І. В. Шурдук // Научный вестник Полтавского университета экономики и торговли. Серия : Технические науки. – 2011. – № 1. – С. 26-30.

5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>

6. Закон України від 05.06.2014 № 1315-VII «Про стандартизацію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1315-18>

7. Закон України від 05.06.2014 № 1314-VII «Про метрологію та метрологічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1314-18>

8. Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/124-19>

9. Закон України від 17.05.2001 № 2407-14 «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2407-14>

E-mail: kovalova1503@gmail.com

УДК 339.942:338.48(477)+(1–4ЄС)

Мігущенко Ю.В.

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник,
Регіональний філіал Національного інституту
стратегічних досліджень у місті Львові

ПРОБЛЕМИ ТА ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ Й ІНСТРУМЕНТИ РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

У статті проаналізовано проблемні аспекти розвитку транскордонного співробітництва між Україною та Європейським Союзом в умовах децентралізації, зокрема в частині планування та програмування, фінансування, кадрового, нормативно-правового та організаційно-інституційного забезпечення, інформаційного супроводу та просування. Для вирішення проблем розвитку транскордонного співробітництва та полегшення процесів взаємодії на місцевому рівні та рівні об'єднаних територіальних громад запропоновані поряд з традиційними заходами, інноваційні стратегічні підходи та інструменти забезпечення розвитку транскордонного співробітництва між Україною та Європейським Союзом в умовах децентралізації.

Ключові слова: транскордонне співробітництво, децентралізація, інноваційні форми транскордонного співробітництва, транскордонні кластери, транскордонні індустріальні парки, об'єднання єврорегіонального співробітництва.

ПРОБЛЕМЫ И ИННОВАЦИОННЫЕ СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ И ИНСТРУМЕНТЫ РАЗВИТИЯ ТРАНСГРАНИЧНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА МЕЖДУ УКРАИНОЙ И ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ В УСЛОВИЯХ ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИИ

Мигущенко Ю.В.

В статье проанализированы проблемные аспекты развития трансграничного сотрудничества между Украиной и Европейским Союзом в условиях децентрализации, в частности в части планирования и программирования, финансирования, кадрового, нормативно-правового и организационно-институционального обеспечения, информационного сопровождения и продвижения. Для решения проблем развития трансграничного сотрудничества и облегчения процессов взаимодействия на местном уровне и уровне объединенных территориальных общин предложены наряду с традиционными мероприятиями, инновационные стратегические подходы и инструменты обеспечения развития трансграничного сотрудничества между Украиной и Европейским Союзом в условиях децентрализации.

Ключевые слова: трансграничное сотрудничество, децентрализация, инновационные формы трансграничного сотрудничества, трансграничные кластеры, трансграничные индустриальные парки, объединение еврорегионального сотрудничества.

PROBLEMS AND INNOVATIVE STRATEGIC APPROACHES AND TOOLS
OF DEVELOPMENT OF CROSS-BORDER COOPERATION BETWEEN UKRAINE
AND THE EUROPEAN UNION IN THE CONDITIONS OF DECENTRALIZATION

Mihushchenko Y.

The article analyzes the problematic aspects and difficulties of development of cross-border cooperation between Ukraine and the European Union in the conditions of decentralization, in particular, in terms of planning and programming, financing, staffing, regulatory and organizational-institutional support, information support and promotion. To solve the problems of developing cross-border cooperation and facilitate cooperation processes at the local level and the level of the united territorial communities, along with traditional measures, innovative strategic approaches and tools for ensuring the development of cross-border cooperation between Ukraine and the European Union in the conditions of decentralization are proposed.

Keywords: cross-border cooperation, decentralization, innovative forms of cross-border cooperation, cross-border clusters, cross-border industrial parks, unification of Euroregional cooperation.

Постановка проблеми. Після розширення Європейського Союзу (ЄС) у 2004-2007 рр. Україна отримала спільний кордон з країнами-членами ЄС, а її західні прикордонні регіони Волинська, Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська, Чернівецька області – додаткові можливості для ефективного використання потенціалу розвитку, виходу на європейські ринки товарів та послуг через механізми транскордонного співробітництва (ТКС) та адаптації європейських практик у сфері регіональної політики.

Не дивлячись на позитивну динаміку розвитку ТКС між Україною та ЄС, проблемними аспектами співробітництва в умовах децентралізації є: труднощі реалізації проектів місцевими громадами через неналагодженість системи державного управління ТКС та обмеженість фінансової підтримки, організаційно-інституційні перешкоди реалізації регіональних та місцевих програм розвитку ТКС та європейської інтеграції, недостатня апробація інноваційних форм ТКС, брак кваліфікованих фахівців для підготовки проектів, відсутність дієвих спільних стратегій розвитку ТКС між Україною та країнами-членами ЄС пов'язаних з регіональними та місцевими стратегічними програмними документами, асиметрії в розвитку дорожньо-транспортної, транспортно-логістичної, торговельно-логістичної та прикордонної інфраструктури прикордонних регіонів України та ЄС.

Серед досліджень, що безпосередньо розглядають проблеми ТКС України на сучасному етапі, на увагу заслуговують праці І. Артьомова, Н. Буглай, І. Бураковського, С. Гакмана, В. Гарагонича, Є. Кіш, Н. Мікули, С. Мітряєвої, О. Передрія, Н. Ротар, С. Устича та інших науковців.

В умовах реформування інститутів державної політики регіонального розвитку, зміни ролі регіонів, міст і нових об'єднаних територіальних громад питання вирішення існуючих проблем ТКС набуває вкрай актуальної ваги і потребує використання інноваційних стратегічних підходів та інструментів.

Метою статті є виявлення проблем та труднощів розвитку ТКС між Україною та ЄС в умовах децентралізації та формування пропозиції щодо застосування інноваційного інструментарію для їх подолання.

Виклад основного матеріалу. Децентралізація в Україні розширює можливості місцевих територіальних громад використовувати кошти на пріоритетні проекти та заходи. ТКС України з ЄС, в тому числі участь у програмах міжнародної технічної допомоги, відкриває широкі можливості для покращення соціально-економічного розвитку, створення та від-

новлення об'єктів інфраструктури, проте об'єднанні територіальні громади (ОТГ) не завжди готові їх використати, оскільки процес реформування нещодавно розпочався, а відтак існують проблемні аспекти, зокрема в частині програмування, фінансування, кадрового та організаційного забезпечення, інформаційного супроводу та просування.

Реалізація проектів ТКС значною мірою залежить від рішень, прийнятих в центрі. Незначний обсяг повноважень регіональних і місцевих органів влади та місцевого самоврядування України фактично позбавляє регіони організаційних і фінансових ресурсів для вирішення завдань і викликів, у тому числі у сфері міжнародного співробітництва порівняно із сусідніми країнами-членами ЄС та не дозволяє українським регіонам розвивати ТКС на рівні місцевих громад у повному обсязі відповідно до можливостей закордонних партнерів. В новоутворених ОТГ також спостерігається низька активність учасників ТКС на рівні районів та громад, бракує підготовлених фахівців.

ТКС сприяє залученню фінансових ресурсів зі структурних фондів ЄС на реалізацію спільних проектів прикордонних суміжних регіонів. Ключовим принципом надання фінансової підтримки ініціативам щодо транскордонного підприємництва й інфраструктурного розвитку, є співфінансування, яке передбачає залучення власних ресурсів в розмірі не менше 10 %. Тому фінансове забезпечення ТКС варто розглядати як інструмент, який при залученні порівняно невеликої частки власних коштів дає можливість залучити зовнішні фінансові ресурси і отримати значний соціально-економічний ефект в прикордонному регіоні. Проте фінансова підтримка спільних проектів ТКС з боку уряду та місцевих органів влади в Україні мала через неефективний механізм централізованого формування фінансово-бюджетного забезпечення ТКС. Часто актуальність заявок втрачається поки надійде фактичне фінансування. Реформа децентралізації, в рамках якої надходження до місцевих бюджетів повинні істотно зрости, розширить можливості ОТГ щодо реалізації транскордонних проектів.

В Україні через брак нормативно-правової бази та інформаційного забезпечення слабо застосовуються такі інноваційні форми ТКС як транскордонні кластери, транскордонні індустріальні парки та об'єднання єврорегіонального співробітництва. Економічними передумовами ефективного використання таких форм ТКС на прикордонній території України з ЄС є: вигідне геополітичне розташування України на перетині євра-

зійських транспортних та торгівельних шляхів; наявність попиту, розвиток і впровадження нових технологій «з нуля»; наявність кваліфікованих трудових ресурсів і високий рівень безробіття в прикордонних регіонах; можливість залучення додаткових коштів ЄС для розбудови інфраструктури.

До стримуючих факторів розвитку інноваційних форм ТКС в Україні належать: відсутність інвестиційно-інноваційних, фінансових механізмів (цільове фінансування, пряма фінансова допомога, субвенції, субсидії тощо), нормативно-правового та інституціонального забезпечення формування і функціонування нових форм співробітництва, відсутність навиків партнерства та орієнтації вітчизняних підприємств на міжнародний ринок, низький рівень інформованості учасників, низька якість бізнес-клімату та ін.

Стимулом реєстрації перших індустріальних парків в Україні стало ухвалення у 2012 р. Закону України «Про індустріальні парки» [1], який передбачає пільги та преференційні умови для інвесторів, такі як можливість надання фінансової підтримки ініціатору створення індустріального парку у вигляді безвідсоткового кредиту, відсутність ввізного мита на товари, призначені для облаштування та обладнання індустріального парку, а також ввізного мита на товари, що використовуються для здійснення такої діяльності (крім підакцизних товарів та українських аналогів).

В прикордонних регіонах України розпочали функціонування низка індустріальних парків: У Львівській області – «Львівський індустріальний парк «Рясне-2»» (дата включення індустріального парку до Реєстру 07.02.2014 р.), «Яворівський індустріальний парк» (26.04.2017 р.), «Кам'яно-бузький індустріальний парк» (31.05.2017 р.), «Новороздільський індустріальний парк» (15.06.2017 р.), «Індустріальний парк СІГМА Парк Яричів» (04.09.2017 р.); у Закарпатській – «Соломоново» (06.06.2014 р.); у Чернівецькій – «Індустріальний парк «Новодністровськ»» (13.01.2017 р.); у Волинській – «Індустріальний парк «Нововолинськ»» (30.06.2017 р.).

Незважаючи на відсутність необхідного законодавчого забезпечення, в Україні розпочато роботу зі створення транскордонних індустріальних парків у Закарпатській області на українсько-угорському (с. Дийда Берегівського району та м. Чоп Ужгородського району), українсько-словацькому (с. Соломоново Ужгородського району) та українсько-румунському (с. Дякове Виноградівського району) кордоні.

Ще однією проблемою розвитку ТКС є відсутність дієвих спільних стратегій розвитку ТКС між Україною та сусідніми країнами-членами ЄС пов'язаних з регіональними та місцевими стратегічними програмними документами. Попередній досвід розробки Спільних стратегій (Польсько-українська стратегія транскордонного співробітництва на 2007-2015 рр., Спільна українсько-польська стратегія транскордонного співробітництва на 2005-2015 рр.) засвідчив бажання формувати єдине бачення розвитку прикордоння та вирішення спільних транскордонних проблем, проте ці стратегії були декларативні та не мали планів реалізації ні на державному, ні на регіональному чи місцевому рівнях.

У 2014 р. була затверджена Стратегія транскордонного співробітництва Люблінського воєводства (Республіка Польща), Волинської, Львівської областей (Укра-

їна) та Брестської області (Республіка Білорусь) на 2014-2020 роки, проте взаємозв'язок основних цілей та пріоритетів з затвердженими українськими регіональними та місцевими програмами соціально-економічного розвитку та міжнародного і транскордонного співробітництва слабкий. Відтак, є потенційна загроза, що заходи з реалізації стратегії будуть декларативними та неефективними.

До недавнього часу однією з найбільших проблем розвитку ТКС вважався візовий режим між Україною та країнами ЄС. Так, у «Експертному звіті щодо Програми Трансдордонного Співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020 рр. Європейського Інструменту Сусідства» (22.10.2013 р.) [2] труднощі перетину кордону та прикордонний режим визначені (за результатами опитування бенефіціарів та заявників проектів) найбільш вагомими бар'єрами трансдордонної співпраці. Труднощі пов'язані не тільки з інфраструктурою прикордонних пунктів перетину, але й способом їх функціонування та законодавства, що регулює перетин державного кордону.

Безвізовий режим передбачає можливість перетину кордону громадянами України з біометричними паспортами, необхідність вироблення яких створила неймовірний за масштабами ажіотаж серед населення України, особливо в прикордонних регіонах. Основними проблемами отримання закордонних паспортів в Україні є складність запису у «живу»/електронну чергу та істотні затримки у виготовленні та видачі паспортів.

Зростання кількості громадян України, які бажають відвідати країни ЄС, посилило навантаження на пункти перетину кордону. Процедура перетину кордону на сьогодні ускладнюється такими чинниками: тривалість перетину кордону; прояви некоректного ставлення до подорожуючих; недостатня пропускна спроможність; незадовільний стан інфраструктури пунктів перетину кордону (в основному, на українській стороні); обмежені можливості здійснення піших перетинів кордону.

Для прикордонних територій України характерними є низький рівень розвитку дорожньо-транспортної інфраструктури, зокрема автомобільних доріг до пунктів пропуску через державний кордон; повільні темпи впровадження сучасних методів контролю в пунктах пропуску через державний кордон; недостатня кількість пунктів перетину кордону; відсутність транспортно-логістичних центрів на прикордонних територіях України, які могли б сприяти нарощуванню та контролю експортно-імпорتنих та транзитних вантажів; критично низький рівень організації трансдордонної торгівлі, яка здійснюється переважно у формі контрабандної і «човникової» торгівлі, що спричинено істотною різницею цін на низьку товарів та відсутністю торгівельно-логістичних центрів.

На українсько-польському кордоні на 542 кілометрах кордону функціонує лише 8 пунктів пропуску, тобто, в середньому, один прикордонний пункт на 68 км ділянки кордону. Для порівняння, на польсько-німецькому кордоні довжиною 467 км функціонує один пункт пропуску на близько 10 км ділянки кордону. Частина пунктів пропуску проектувалася та будувалася ще в часи Радянського Союзу, для незначного пасажиропотоку, порівняно з новими. Незважаючи на їхню реконструкцію, кардинального збільшення пропускної спроможності не досягнуто. Через погану якість доріг

три спільні пункти пропуску Смільниця – Кросценко, Грушів – Будомеж та Угринів – Долгобичув завантажені лише на 30-40 %. Плани розбудови прикордонної інфраструктури в Україні є немасштабними.

На українсько-польському кордоні на польській стороні створений перший торговельно-логістичний центр «Корчова Долина», перевагою якого є розташування на відстані 5 км від кордону з Україною, у зоні малого прикордонного руху, вздовж автостради А4, яка з'єднує Західну Європу з Україною. Це також зона Tax Free, завдяки якій мешканці України можуть у Центрі отримати повернений податок ПДВ від придбаних товарів [3].

Окреслені аспекти не можуть охопити увесь спектр проблем розвитку ТКС між Україною та ЄС, проте їх вирішення дозволить полегшити процеси взаємодії на місцевому рівні та рівні об'єднаних територіальних громад. Водночас, забезпечення розвитку ТКС між Україною та ЄС в умовах децентралізації потребує інноваційних стратегічних підходів та інструментів.

До інноваційних стратегічних підходів розвитку ТКС слід віднести: програмно-цільовий підхід до планування розвитку суміжних територій сусідніх держав та прикордонної інфраструктури (розробка ефективних спільних стратегій ТКС та планів (програм) реалізації заходів); фінансово-економічний підхід до забезпечення фінансових потреб ТКС при реалізації проектів (механізми фінансування, пільгового кредитування); просторово-організаційний підхід до організації транскордонної торгівлі у формі транскордонних торговельно-логістичних центрів.

Ключовими інноваційними інструментами вирішення проблем розвитку ТКС є новітні форми співробітництва.

З метою впровадження інноваційних стратегічних підходів та інструментів розвитку транскордонного співробітництва доцільно реалізувати низку заходів.

Для налагодження співробітництва та встановлення ефективної взаємодії з прикордонними регіонами сусідніх держав обласним державним адміністраціям розробити спільні багатосторонні та двосторонні стратегічні програмні документи щодо розвитку транскордонного співробітництва та забезпечити сприятливі умови для реалізації спільних проектів (програм), підкріплені відповідними програмами на регіональному та місцевому рівнях.

З метою збільшення кількості успішних проектних заявок від України на програми технічної допомоги та ТКС необхідно органам місцевої влади здійснювати інформування про існуючі можливості співфінансування певних інфраструктурних, соціальних, туристичних та інших проектів з фондів технічної допомоги ЄС; а також запровадити єдину базу даних про транскордонні проекти (діючі та завершені проекти).

Для покращення фінансово-ресурсних можливостей регіональних та місцевих органів влади щодо фінансової підтримки проектів ТКС Кабінету Міністрів України необхідно розробити механізм пільгових цільових кредитів (з низькою відсотковою ставкою) для українських бенефіціарів транскордонних програм ЄС з наданням їм можливості профінансувати обов'язкові 10 % бюджету проекту.

Для подолання труднощів реалізації проектів ТКС на регіональному та місцевому рівнях доцільно внести зміни до Закону України «Про транскордонне співробітництво», зокрема, визначивши спрощений механізми

надання державної фінансової підтримки проектам (програмам) ТКС та ухвалити Закон України «Про міжнародну технічну допомогу» з метою закріплення на законодавчому рівні чіткого механізму залучення іноземної фінансової допомоги, її моніторингу та забезпечення співфінансування проектів з державного бюджету.

Для вирівнювання асиметрії в розвитку дорожньо-транспортної, транспортно-логістичної, торговельно-логістичної та прикордонної інфраструктури прикордонних регіонів України та ЄС доцільно застосувати окремі механізми та інструменти, в тому числі й інноваційні:

- для комплексного розвитку інфраструктури прикордонних регіонів, спрощення процесу перетину кордону громадянами та розвантаження існуючих пунктів перетину прийняти довгострокову програму розвитку прикордонної інфраструктури (яка б передбачала розбудову міжнародних пунктів перетину кордону) та забезпечити достатнє фінансування заходів програми;

- для вирішення проблеми вчасного виготовлення біометричних паспортів для виїзду громадян України закордон необхідно врегулювати процес взаємодії між кількома державними підприємствами, які залучені в процес виготовлення документів;

- для скорочення обсягів контрабандної та «човникової» торгівлі в прикордонних регіонах необхідно на регіональному рівні створити сприятливі інвестиційні умови на території України для впровадження інноваційного механізму організації транскордонної торгівлі у формі транскордонних торговельно-логістичних центрів, зокрема обласними державними адміністраціями розробити механізми пільгового оподаткування підприємств. У створенні транскордонних торговельно-логістичних центрів першочергово мають бути зацікавлені місцеві територіальні громади як в інструменті забезпечення зайнятості населення прикордонних регіонів України та підвищення соціально-економічного розвитку районів [4].

Інноваційними інструментами розвитку ТКС в умовах децентралізації є створення та забезпечення функціонування транскордонних індустриальних парків, транскордонних кластерів і об'єднань єврорегіонального співробітництва.

Для створення транскордонних індустриальних парків та транскордонних кластерів як інструменту стимулювання соціально-економічного розвитку, пожвавлення економічної активності місцевих територіальних громад та залучення інвестицій, вирішення проблем зайнятості в прикордонних регіонах в Україні необхідно комплексно підійти до удосконалення нормативно-правового забезпечення ТКС з врахуванням успішного зарубіжного досвіду, зокрема ввести поняття «транскордонний інноваційний парк», «транскордонний кластер» в нормативні документи України, передбачити механізми їх створення та функціонування в межах двох країн, режими пільг та преференцій.

Висновки. Таким чином, для виявлення потенційно перспективних регіонів створення транскордонних кластерів та індустриальних парків доцільно на регіональному рівні здійснити дослідження спеціалізації районів, моніторинг кількості зайнятих та кількості підприємств в певних сферах. Перспективними транскордонними кластерами в прикордонних регіонах України та країн ЄС є туристичні та освітні кластери,

кластери народних промислів, кластери лісового господарства, деревообробки та мебліві.

Для успішної апробації нової для України форми ТКС – об'єднання євро регіонального співробітництва необхідно прийняти законопроект «Про внесення змін до деяких законів України стосовно об'єднань євро регіонального співробітництва» № 4775, яким буде передбачено, що до компетенції місцевої влади буде віднесено

схвалення угод про ОЕС, прийняття рішень про утворення ОЕС, приєднання до такого об'єднання або про вихід з нього, затвердження та внесення змін до статуту ОЕС. Запровадження в Україні ОЕС дозволить скористатися перевагами членства в існуючих об'єднаннях, де досі українська сторона мала статус спостерігача, а також надати можливість регіонам скористатися новою формою міжнародного співробітництва.

1. Про індустриальні парки. Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 22, ст. 212.

2. «Експертний звіт щодо Програми Транскордонного Співробітництва Польща-Білорусь-Україна 2014-2020 рр. Європейського Інструменту Сусідства» (22.10.2013 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.euroreg.uw.edu.pl/dane/web_euroreg_publications_files/5215/report_full_pl-by-ua_ukr_30-10-2013.pdf

3. Центр торгівлі та складування Корчова долина. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.korzowadolina.pl/ua>

4. «Щодо інструментів створення торговельно-логістичних центрів розвитку транскордонної торгівлі». Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/437/>

E-mail: miglyana2003@yahoo.com

УДК 339.9

Петренко В.С.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки фінансів і підприємництва,
Херсонський державний університет

Карнаушенко А.С.

кандидат економічних наук,
асистент кафедри економіки і фінансів,
Херсонський державний аграрний університет

ФАКТОРИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО РИЗИКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Стаття присвячена дослідженням зовнішньоекономічного ризику глобалізаційних бізнес-процесів країн. Розглянуто вплив факторів ризику, таких як політична та економічна нестабільність, державне регулювання та моніторинг, слабкі сторони інфраструктури, труднощі на ринку праці, соціальні проблеми, нестабільність валюти або обмін обмежень, на зовнішньоекономічну конкурентоспроможність держави та її підприємства. В той же час міжнародну конкурентоспроможність країн розглянуто стосовно таких основних підходів: економічного – розглянуто вплив нестабільності вільно плаваючих валютних курсів між основними валютами світу на конкурентоспроможність країни; конкурентного – визначено вплив чотирьох основних чинників національних конкурентних переваг; міжнародної рейтингової конкурентоспроможності – розглянуто кількісні і якісні фактори, забезпечення загального уявлення про ділове середовище, включаючи продуктивність та потенціал зростання економіки країни.

Ключові слова: ризик, «J-крива», економічний підхід, конкурентний підхід, рейтингова конкурентоспроможність.

ФАКТОРЫ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОГО РИСКА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

Петренко В.С., Карнаушенко А.С.

Статья посвящена исследованию внешнеэкономического риска глобализационных бизнес-процессов стран. Рассмотрено влияние факторов риска, таких как политическая и экономическая нестабильность, государственное регулирование и мониторинг, слабые стороны инфраструктуры, трудности на рынке труда, социальные проблемы, нестабильность валюты или обмен ограниченный на внешнеэкономическую конкурентоспособ-